

Naši narodi so izpričali, da so zvesti svoji revoluciji

in njenim pridobitvam

Zvestno so s tem potrdili svoje lastno veliko delo-graditev in obrambo socialistične domovine

Dne 26. marca t. l. so narodi Jugoslavije drugič volili svoje predstavnike v Ljudsko skupščino FLRJ. Ko mi, daleč od domovine, gledamo ob tem na prehojeno pot, nas doseženi uspehi naših narodov navdajajo s ponosom. Njihovo delo je vidno vsepovsod. Premagali so nešteto težav. Prišle so tudi mnoge, ki jih niso pričakovali. Toda njihove odločitve ni moglo ničesar omajati. Njihove socialistične graditve niso mogli izpodkopavati. Vsaka nova tovarna, vsaka nova zadruga je trden kamen v njihovi stavbi socializma — dokaz, da gredo nezadržno k cilju.

V nedeljo 26. marca so glasovali prav zato, da bodo nadaljevali začeto pot do zmagovitega konca. Njihove mišice so napete od naporov, toda vzdržali bodo, kajti veliki napori jim dali tudi bogate sadove.

Od prvih volitev do danes so naši narodi obogatili z novimi izkušnjami in prišli do spoznanj, ki so prodrla v zavest najširših množic. Omeniti tudi moramo, da priprave na volitve, so bile za naše narode še posebej velika politična šola. V teh pripravah je sodelovala ogromna večina volilcev. Na številnih predvolilnih sestankih so se spoznavali z delom ljudske oblasti, s politiko njihove Partije, ki je zvesto uresničevala napotilo tov. Tita: Ljudem, ki jim stvar še ni jasna, je treba tudi po stokrat pojasnjevati, za kaj gre, da bodo mogli razumeti našo stvarnost in naše težnje. V govorih njihovih voditeljev je lahko našel vsakdo odkrit odgovor ne vsa vprašanja. V njih so bili obrazloženi njih uspehi in njih slabosti. Ničesar niso prikrivali. Pogumno so pokazali na težave in na naloge, ki so še pred njimi. Volilne priprave so izljudstvo in v njegovo zavest. Kajti borba naših narodov je bila doslej zmagovita prav zaradi tega, ker se je ljudstvo na svojih izkušnjah prepričalo, da je to zanj edina pot k napredku. Zato je zaupanje vodstva vanj vračalo z zaupanjem v vodstvo. To zaupanje se je potrdilo z volitvami 26. marca.

Za delovne ljudi v naši domovini je bila odločitev, dne 26. marca lahka, ker vedeli so, za koga bodo glasovali. Svojo voljo so izpričali že z dotakratnim delom. Množično predvolilno tekmovanje je bilo odraz visoke zavesti naših delovnih ljudi. Številni delovni kolektivi so že izpolnili četrtletni plan. Mnoge vasi so pred volitvami pospešile krajevne gradnje in se zavestno lotile svojih pomladanskih nalog. Vera vase, ki je bil temelj vseh njihovih zmag, se je v naših ljudeh še utrdila. V tej njihovi veri je tudi jamstvo, da bodo dosegli cilj — zgradili socializem.

Narodi Jugoslavije so na volitvah 26. marca ponovno dokazali, da zavračajo in obsojajo vso klevetniško govorjo naperjano proti njim in njihovim voditeljem. Dokazali so obenem tudi, da so proti splošni svetovni reakciji

Več kakor 95% volilcev je pa glasovalo za začrtan program, za izpopolnitve petletnega plana in za zgradnjo socializma.

Naši narodi so z glasovanjem ponovno potrdili zaupanje v njihovo vodstvo, potrdili so pot Osvobodilne fronte in KP Jugoslavije ter zaupanje in vdanost velikemu voditelju maršalu Titu.

Lahko potrdimo, da trdna volja vsakogar in vseh na tako izpostavljenem koščku Evrope in pred nosom imperialistov, je mogočen dokaz, da bodo jugoslovanski narodi v sedanji svetovno pomembni borbi za socializem in enakopravnost vseh narodov zmagali tako proti imperializmu na Zapadu, kakor proti birokratizmu na Vzhodu. Neuničljiva je njihova volja!

VELIKANSKA UDELEŽBA NA VOLITVAH PO VSEJ DRŽAVI

Mnogo velikih slovesnosti je že doživelo glavno mesto naše socialistične domovine po osvoboditvi, mnoge zmage na fronti socialistične graditve je že praznoval Beograd v teh štirih letih. Tako slavnostno okrašen in praznično razpoložen pa še ni bil nikoli kakor na dan volitev v Ljudsko skup-

Voditelj jugoslovanskih narodov maršal Josip Broz - Tito

ščino FLRJ. Vse mesto je bilo okrašeno z zastavami, slikami, transparenti in preprogami. Po vsem Beogradu so se razlegale pesmi, povsod so se oglašale godbe, vsa volišča so ljudje z globoko ljubeznijo uredili.

V Beogradu je volilo 341.974 volilcev, oziroma 97,9% vpisanih volilcev. Za kandidatne liste LF za Zvezni svet je glasovalo 92,6%, za skrinjico brez liste pa 7,4%, za listo OF za Svet narodov 93,3% in za skrinjico brez liste pa 6,7%.

Maršal Tito je glasoval na 18. volišču, kamor je prispel s tov. Kardeljem. Kakor vsi državljani naše socialistične domovine, je volil tudi njen najbolj zaslužni sin in voditelj naših narodov. Ko je tov. Tito po glasovanju stopil iz poslopja, ga je sprejela in navdušeno pozdravila ogromna množica prebivalcev z navdušenimi vzkliki: "Mi smo Titovi, Tito je naš", mladina je pela in plesala kolo in skandirala: "Tito-Partija, Tito-Kardelj".

OGROMNA UDELEŽBA V LJUBLJANI IN MARIBORU

Po podatkih je razvidno, da se je udeležilo volitev v največjem številu

delovno ljudstvo Slovenije. Že davno pred napovedano uro je ljudstvo čakalo pred volišči, da bi glasovalo za svoje kandidate, za Partijo in Tita. Vsa volišča so bila s skrbnostjo in ljubeznijo okrašena, da je marsikaterega volilca presenetilo. Do 8 ure je v Ljubljani volilo 26%, do 11 ure pa 75%. Na voliščih so dosegli 100% udeležbo volilcev. Ljubljana je na volitvah ponosno manifestirala svojo voljo, da bo šla po poti, za katero je tako odločno manifestirala na številnih predvolilnih sestankih in zborovanjih.

Za kandidate OF za Zvezni svet je po vseh okrajih Ljubljane bilo 95% glasov, za skrinjico brez liste 4,97%, za kandidatno listo OF za Svet narodov 95,2%, v skrinjico brez liste pa 4,8%.

DAN VOLITEV JE BILA VSA PRIMORSKA V SLAVOLOKIH, ZELENJU IN CVETJU — VSI PRIMORCI NA VOLIŠČIH

Primorska je kakor vedno tudi sedaj pokazala, kaj hoče in zakaj se bori. Na svoj in veliki praznik vseh jugoslovanskih narodov se je temeljito pripravila. Velika udeležba na volitvah in na stotine volišč, ki so dosegla stodontno udeležbo že v jutranjih urah, je dovojn krepak dokaz, kako je primorsko ljudstvo odločno v borbi za socializem. Povsod je bilo na voliščih veselo in marsikatera šala je padla na račun črne skrinjice.

V Tomaju so volilej okrasili volilne skrinjice v katere so oddajali glasove za tov. Regenta s snežnobelimi cvetovi marelje in češenj in tudi za črno skrinjico so našli okrasitev — oblekli so jo v črno.

Naravnost neverjeten pa je bil pogled na Novo Gorico in Solkan ter Št. Peter. Eno samo zelenje, zastave in napisi. Med slovenskimi in jugoslovanskimi zastavami so veselo plapolale tudi italijanske, znak enakopravnosti in bratstva, s katerimi je naše ljudstvo šlo na volišče. V Solkanu je bil slavolok na vsakih sto metrov. Po ulicah Nove Gorice, Solkana in Št. Petra so neprestano odmevale udarne partizanske koračnice in pesmi volilcev. Na volišče so volilci prihajali z zastavami in v skupinah.

Ni mogoče v kratkih poročilih popisati, kako močno je vladalo navdušenje po raznih krajih Primorske, kakor v Sežani, Postojni in Tolminu. Na predvečer volitev so goreli kresovi, vse vasi so bile v slavolokih, cvetju in zastavah.

Po vsej Primorski je bila volilna udeležba 98 in 99%. Za kandidate OF je glasovalo od 91 do 95%, v skrinjico brez liste pa od 4 do 7%.

SPOMENICA O POLOŽAJU SLOVENSKE MANJSINE V ITALIJI

Slovenska narodna manjšina v Italiji nima možnosti za svobodno, kulturno in gospodarsko življenje

Beograd, 24. marca. Zunanje ministristvo FLRJ je izročilo italijanskemu poslanstvu v Beogradu spomenico o položaju slovenske manjšine v Italiji. V spomenici so navedena številna značilna dejstva o težkem političnem, gospodarskem in kulturnem stanju slovenske manjšine v Italiji, hkrati pa se opozarja, da je treba izdati takojšnje ukrepe za zavarovanje pravic in koristi slovenske manjšine, ki so zajamčene z mirovno pogodbo z Italijo. V spomenici se poudarja, da se je s to pogodbo Italija obvezala, da bo zagotovila vsem ljudem, ki so pod italijansko oblastjo, ne glede na raso ali jezik, neovirano uživanje temeljnih svoboščin in človeških pravic, v določbah nove italijanske ustave pa je bila priznana enakost vsem državljanom pred zakonom.

Proti slovenski manjšini v Italiji uporabljajo metode in groženj, telesnih napadov in nasilnega vdiranja v slovenske domove zato, da bi onemogočili delo slovenskih organizacij, kakršni sta Demokratična fronta Slovencev (DFS) in Prosvetna zveza, dalje delo kulturnih društev ali posameznih aktivistov Demokratične fronte Slovencev. Grdo ravnanje zlasti s Slovenci, ki so sodelovali v partizanskem gibanju. Aretirajo in zapirajo jih brez kakršnega koli razloga. V spomenici so navedeni konkretni primeri slabega ravnanja s slovenskim prebivalstvom, n. pr. uboj sekretarja DFS v Petjakh, Juša Andreja, grdo ravnanje s članom Izvršilnega odbora DFS za Beneško Slovenijo Bledič Margareto, požig hiše Slovencev Požarja v Ažli itd.

V pogledu uporabe slovenskega jezika v krajih, kjer živi slovenska manjšina, se stanje ni veliko spremenilo v primeri s stanjem pod fašizmom. Prepovedana je uporaba slovenščine pri uradnem občevarju, uničujejo slovenske napise, oglase itd. Ustvarjajo ozračje strahu, da bi popolnoma izločili uporabo slovenščine tudi v zasebnem življenju slovenskega prebivalstva. Še vedno velja n. pr. odredba o grupiranju občin goriške pokrajine v volivne namene tako, kot je to bilo pod fašističnim režimom, da bi lažje raznarodili Slovence. Zaradi tega nima nobena slovenska občina goriške pokrajine nobenega predstavnika v goriškem pokrajinskem odboru. Prav tako še vedno velja fašistični dekret o prisilnem poitalijančevanju slovenskih priimkov.

S slovenskim prebivalstvom ravna pristransko tudi na gospodarskem področju. Slovenske trgovce, obrtnike in kmete obdavčujejo z visokimi davki, s čimer jih silijo k izselitvi, na njihova mesta pa pošiljajo Italijane. V spomenici se nato opozarja na škodo, ki je bila povzročena pripadnikom slovenske manjšine z uničevanjem slovenskih trgovin ter različnih drugih podjetij.

V spomenici je nadalje poudarjeno, da se je pristranska politika do slovenske manjšine pokazala zlasti na kulturnem področju. Slovincem še vedno niso vrnilo bivšega kulturnega središča v Gorici "Narodni dom", ki so ga zgradile slovenske organizacije leta 1903, pa so ga leta 1933 fašisti nasilno prevzeli. Sedanje italijanske oblasti so zelo malo storile, da bi popravile krivice, storjene pod fašistično vlado. V sedanjih slovenskih šolah v Gorici je že v drugem razredu uveden pouk v itali-

jansčini, kar jasno kaže tendenco, da bi poitalijančili slovenske otroke. V Slovenski Benečiji v približno 100 vaseh, naseljenih s prebivalstvom, ki govori slovensko, ali sploh ni šol, ali pa je pouk italijanski. V Štandrežu pri Gorici ima 170 slovenskih otrok štiri prostore, 17 italijanskih otrok pa dva prostora. V Ločniku pri Gorici kljub številnim posredovanjem slovenskega prebivalstva še niso odprli slovenskega razreda, v občini Podbošec v Slovenski Benečiji pa je šolski pouk v dveh zasebnih stanovanjih.

Očividno pristranost proti slovenskemu življenju predstavlja okrožnica italijanskega prosvetnega ministristva iz lanskega novembra, po kateri je prepovedano obiskovanje slovenskih šol otrokom tistih staršev, ki so optirali za italijansko državljanstvo. Z naknadno odločbo iz letošnjega januarja je italijansko prosvetno ministristvo izpodbilo to okrožnico na ta način, da morajo biti vsi otroci optantov odstranjeni iz slovenskih šol in poslani do 18. januarja letos v ustrezne šole z italijanskim učnik jezikom, izvzemši tistih otrok, ki so v zadnjih razredih. Skupine sovražnih elementov so onemogočile proslavo stoletnice smrti slovenskega pesnika Prešerna lani februarja s tem, da so izzvale pretep, pri čemer pa navzoči policijski organi niso reagirali.

V spomenici je poudarjeno, da so ostala vsa dosedanja posredovanja Demokratične fronte Slovencev in političnih organizacij slovenske narodne manjšine pri italijanski vladi in italijanskih krajevnih oblasteh za zavarovanje najosnovnejših človeških in manjšinskih pravic brez kakršnega koli rezultata. Tudi številna ustna in pismena posredovanja poslanika FLRJ pri italijanskem poslanstvu v Beogradu v tem vprašanju so ostala brezupna. Na temelju navedenih dejstev, je rečeno ob koncu spomenice, se lahko ugotovi tole:

Prvič, določbe mirovne pogodbe o temeljnih pravicah slovenske narodne manjšine do svobodnega narodnega, kulturnega in gospodarskega življenja so ostale doslej v celoti neizpolnjene. Pristoine italijanske oblasti niso storile ničesar, da bi zagotovile izpolnitev teh določb. Drugič, navedeno pristransko ravnanje v škodo slovenske narodne manjšine se je izvajalo z vednostjo italijanskih oblasti, zaradi česar je očitno, da ne gre tukaj za neka osumljena ravnanja posameznikov in posameznih organizacij.

Vlada FLRJ misli, da tak odnos italijanskih oblasti do slovenske narodne manjšine v Italiji nasprotuje politiki zblizanja in dobrih odnosov med obema državama. Tako stanje zelo škoduje tem odnosom. Sprememba tega stanja v smislu priznanja glavnih demokratičnih in manjšinskih pravic slovenski manjšini v Italiji bi bila podlaga odnosov med Italijo in FLRJ. Vlada FLRJ upa, da bo italijanska vlada razumela potrebo in nužnost, da se spremeni sedanje stanje in bo izdala ustrezne ukrepe za zagotovitev neoviranega političnega, gospodarskega in kulturnega življenja slovenske manjšine v Italiji. V nasprotnem primeru bo vlada FLRJ prisiljena storiti ustrezne ukrepe za zavarovanje pravic in koristi slovenske manjšine v Italiji. (Tanjug)

ITALIJA IN TRST

Glede Trsta in vsega ostalega ozemlja, naseljenega s Slovenci in ki ni priključeno k Italiji kakor ne k Jugoslaviji, so razni vodilni jugoslovanski državniki dali v zadnjem času dovolj jasnih in nedvoumih izjav, ki povedo, da se Jugoslavija tem krajem ne more odreči in da ne pristane na nikakršne odločitve, ki bi te kraje ponovno spravile pod tujo nadoblast. Za Kardejlem je tako odločno stališče podal pretekli dnevi tudi notranji minister LR Slovenije, ko je dejal, da delajo imperialistični italijanski krogi zgrešen račun, ko mislijo na Trst in ostale s Slovenci naseljene kraje.

Kot znano so te izjave sprožile s strani italijanskih iredentistov in imperialistov vik in krik. Podprti od italijanskih kominformističnih šovinistov, so začeli igrati na staro ploščo o "jugoslovanskem terorju v coni B", o slovaizaciji italijanov, o raznih kršitvah mirovne pogodbe itd. Posebno so to gojnjo ojačali v zvezi z administrativnimi

Na romunski meji so na dan volitev izzivali

Beograd, 27. marca (Tanjug) Včeraj, na dan volitev za Ljudsko skupščino FLRJ so izvedle romunske oborožene sile na jugoslovansko-romunski meji težko oboroženo izzivanje. Na obmejnem odseku med Radojevim in Retinom so z romunske strani streljali s strojnimi na jugoslovansko ozemlje. Strojnicami oženj se je začel zgodaj zjutraj ob 6.14 in je z majhnimi presledki trajal vse do 9.00. Romunski vojaki so streljali s strojnimi na jugoslovansko ozemlje v kratkih rafalih 4 do 6 izstrelkov in v časovnem razdobju 5 do 10 minut. Eksplozivni dumdum naboji so pa dali na jugoslovansko ozemlje v globino 200 do 300 metrov.

To novo drzno oboroženo izzivanje na jugoslovanski meji, in to prav na dan volitev za Ljudsko skupščino FLRJ Jugoslavije so romunske oblasti izvedle zato, da bi povzročile nered in zme-

Po vsej Sloveniji so se vršile slavnostne proslave mednarodnega dneva žena

Štrom Jugoslavije in tudi v LR Sloveniji je postal 8. marec pravi delovni praznik žena, mest in vasi, žene v tovarnah, ustanovah, kakor tudi kmečke žene v obdelovalnih zadrugah so ob osmem marcu sprejele nove obveznosti za izpolnjevanje nalog petletnega plana, za dvig njihove idejno-politične in kulturno-prosvetne ravni. Za žene Jugoslavije, ki uživajo danes vse politične in gospodarske pravice, predstavlja izpolnjevanje teh nalog in delo v tej smeri hkrati tudi borbo za mir in demokracijo v svetu.

Letošnja proslava mednarodnega dneva žena je v vsej državi tesno povezana s predovilno aktivnostjo. Tekmovanja, ki so si jih napovedale posamezne organizacije Antifašistične fronte žena, so dobila značaj predvolilnih obveznosti in so podaljšana do 26. marca, dneva volitev. V tem tekmovalju, ki je postavljeno na široko osnovo, izpolnjujejo organizacije AFŽ, nove naloge četrtega leta petletke. Ob koncu tretjega leta petletke je bilo v Sloveniji 27 žena, ki so že izpolnile svoj petletni plan.

Po vsej Sloveniji žene ustanavljajo razne otroške ustanove, nove tečaje, med katerimi so tudi tečaji za otroške negovalke v obdelovalnih zadrugah.

V Ljubljani je Glavni odbor AFŽ priredil slavnostno proslavo mednarodnega dneva žena v veliki unioński dvorani. Proslave so se poleg zastopnikov političnih organizacij, ljudske oblasti in ženskih organizacij udeležile tudi delegacije žena iz Gorice, Slovenske Benečije in Slovenske Koroške. Delegaciji naprednih tržaških žena pa so okupacijske oblasti

volitvami, ki bodo v coni B in pa v zvezi z vpostavitvijo carinske unije med Jugoslavijo in cono B.

Vsa ta gonja izraža zavest italijanskih imperialističnih in iredentističnih krogov, da so zaman vsi njihovi pohlepni načrti, dokler je tu socialistična in neodvisna Jugoslavija, ki zna braniti interese svojih naordov. Isto izražajo tudi memorandum italijanske vlade, ki je bil pred dnevi izročeno jugoslovanskemu poslaniku v Rimu, v katerem italijanska vlada protestira proti vpostavitvi carinske unije med FLRJ in cono B in v katerem istočasno medlo izraža svojo pripravljenost na pogajanja med vojaškima upravama obeh con za dosego ekonomske in carinske unije obeh con.

Da ima italijanska vlada pri tem svoje načrte v smislu kominformistične "boljše rešitve" v prihodnosti, ni težko ugotoviti, saj je ista vlada na tovrstne predloge jugoslovanske vojaške uprave že od vsega početka odgovarjala negativno.

do v jugoslovanskem obmejnem predelu in da bi izzvali incidente. Smoter izzivanja je bil izzvati pri nas zmešnjava in preprečiti normalni potek volitev v jugoslovanskih obmejnih krajih.

Vendar se pa jugoslovanski graničarji niso dali izzvati z izzivanjem romunskih obmejnih organov in sploh niso odgovorili na streljanje z romunski strani. Ni treba niti poudarjati, da to izzivanje ne le ni doseglo zaželenega smotra, temveč je nasprotno izzvalo opravičeno ogorčenje celotnega prebivalstva v obmejnih vaseh proti organizatorjem izzivanja na naši meji.

To oboroženo izzivanje prav tako pojasnjuje, zakaj je romunska vlada svoječasno odklonila, da bi z vlado FLRJ sklenila konvencijo o preprečevanju in mirnem urejanju obmejnih incidentov.

Trsta preprečile prihod, kar so žene na proslavi tudi obsodile.

Proslavi 8. marca v Ljubljani je prisostvovala tudi delegacija demokratičnih, naprednih žena Norveške, ki je prav sedaj prispela v Jugoslavijo. Slovenske žene so delegacijo prisrčno pozdravile z željo, da ob povratku prikažejo doma in kjer koli v svetu zgolj resnice o Jugoslaviji.

Referat o proslavi 8. marca je imela Mira Tomšičeva, predsednica republike sveta za varstvo matere in otroka.

V izčrpnem referatu je tov. Tomšičeva podala obširno sliko vsega, kar je storilo državno vodstvo za zaščito delovne matere in njenega otroka. Posebno pa je v referatu naglasila, da je med prvimi nalogami vseh žena, zlasti mater, skrb za vzgojo otrok in mladine. Vzgoja lastnih otrok in skrb za njihovo nego in zdravljenje je naloga, s katero sleherni mati pomaga pri izgradnji socializma. Vzgoja in nega malih otrok mora veljati kot delo in v resnično ljudski državi, nič manj pomembno, kot je izvrševanje katere koli druge naloge, kajti vplivi vzgoje, ki jo dobi otrok v domači družini od staršev, ostanejo človeku vse življenje.

Svoj govor je tov. Tomšičeva zaključila z besedami: "Od nas vseh, neznanih, na videz nepomembnih tisočev je odvisno, kako bomo znali z vsakodnevnim ureditvami najširše demokracije, na vseh področjih svojega dela, ob vseh poizkusih napadov sovražnika, pomagati oblikovati in ustvarjati tak socializem, ki bo nam in našemu mlademu pokolenju prinesel srečo in ki bo zgodovinsko pomemben za boljšo, pravilnejšo revolucionarno pot mnogih narodov v svetu."

Vesti iz področja kmetijstva v PO SVETU

Jugoslaviji

Na Kosovem in v Metohiji se je povečalo število delovnih zadrug osemkratno v enem letu. Koncem leta 1948 je bilo tam vsega skupaj 40 delovnih zadrug, sedaj pa jih imajo že nad 300. Ljudje vstopajo v zadrug zavestno in se z veseljem posvečajo skupinskemu zadrugnemu delu, pri čemer žanjejo tudi večje uspehe.

V okraju Pančevo bodo letos prvič pridobivali tudi bombaž na preko 16.000 ha površine, poleg konoplje, sončnice, maka, tobaka ter drugih industrijskih rastlin. Ugotovili so, da je zemlja posebno ugodna in prav tako podnebne razmere za gojitev bombaža.

V Novem Sadu grade velik kombinat za mleko, ki bo imel zmogljivost 50.000 litrov mleka in bo zbiral ter predeloval mleko iz devetih okrajev. Strojne naprave bodo začeli montirati že marca.

Tovarna zdravil v Kalinovicah na Hrvatskem je pač ena izmed največjih tovarnih v Jugoslaviji. Izdelujejo razna cepiva za zaščito zdrave in zdravljenje bolne živine. Proizvodnja se je v primeru z letom 1939 osemkrat povečala in je spriče ogtomnih potreb v neprestanem porastu.

50.000 ovac ima državno živinorejsko posestvo "Vardar" v Galčniku v Makedoniji. Ustanovljeno je bilo v drugem letu desetletja. Posestvo že daje veliko živinorejskih proizvodov državi: lani je dalo 37.000 kg volne, odkupnim podjetjem pa 25.000 kg sira kaškavala, 20.000 kg masla, 100.000 kg mleka in 170.000 mesa.

Novo vrste ovce, ki da na leto 10 kg volne, so s križanjem vzredili na državnem posestvu "Proleter" na Hrvatskem. Razdelili so jih državnim kmetijskim posestvom in nekaterim obdelovalnim zadrugam. Nove vrste ovce bodo pripomogle k večji proizvodnji jugoslovanske tekstilne industrije.

Delovne zadrug bodo letos zgradile v vsej državi trikrat več gospodarskih poslopij kakor lani. Zgradile bodo nad 3000 hlevov za govejo živino in konje, okrog 1200 kokošnjakov več kakor v minulem letu. Za zgraditev gospodarskih poslopij bodo zadrug prejele veliko podpore od države.

Obdelovalna zadruga v Banatskem Despotovcu je oddala državi od svoje ustanovitve že 340 vagonov žita in 100 vagonov industrijskih rastlin, kar pomeni 15 vlakov. Lani so oddali tudi 190 pitanih prašičev, letos pa jih bodo oddali 790.

V Ljudski Republiki Hrvatski zboljšujejo okrog 70.000 ha zemlje. — Izsušujejo predvsem velika področja ob Savi in Dravi ter kraška polja v Dalmaciji: Jelac Polje, Črnac polje, Bid polje, Sinjsko in Vranjsko polje ter Nadinsko barje. Lansko leto so pričeli meliorirati tudi Lonjsko polje, kjer so že zgradili 23 km dolg ohranjiv zid in zavarovali pred poplavi 10.000 ha zemlje. Jelac polje je na 600 ha površine lani prvič rodilo riž in dalo razmeroma lep pridelek.

240 hl vina na hektar je dosegel lansko leto Horvatič Martin iz Krške vasi v Sloveniji in s tem dosegel rekorden donos.

Trto goji na žici in jo obrezuje na dve etapi. Lani je bil še privatnik, letos pa se je že odločil, da vstopi v obdelovalno zadrugo, kjer bo brez dvoma dosegel še večje uspehe, s svojimi izkušnjami pa bo pripomogel k napredku zadrug.

Mesta, ki bodo lahko sklepala pogodbe za odkup zelenjave po vsej državi. Zvezno ministrstvo za trgovino in preskrbo je nedavno izdalo seznam jugoslovanskih mest, ki bodo lahko odkupovala zelenjavo po vsej državi. V LR Sloveniji so dobila to pravico mesta: Ljubljana, Maribor, Celje, Trbovlje in Jesenice.

Borovega preleca na Krasu uničujejo z letali. Ministrstvo za gozdarstvo je letos pričelo veliko zatiralno akcijo proti borovemu prelecu, ki se je lani zaradi ugodnih vremenskih prilik posebno razširil v Vipavski dolini ter v okolici Gorice, Rihemberga in Sežane. Mrčes se je že tako razplodil, da bi ga ne bilo mogoče več zatreti zgolj z obrezovanjem okuženih borovih dreves. Zato ga nameravajo zatreti s škropljenjem iz letal. Kot škropivo uporabljajo Pantakan, ki je domač izdelek DDT preparata in so ga že uspešno uporabljali proti govarju na Hrvatskem. Strokovnjaki so že na mestu, pridružili so se jim tudi metereologi.

Zadruga "Maršal Tito" v Stanišiču je napovedala tekmovanje vsem obdelovalnim zadrugam v državi. Lansko leto je dosegla dobre rezultate v kmetijski proizvodnji, kakor tudi v sami organizaciji dela. Med drugimi so zadrugniki pridelali 615.500 kg pšenice, 1.950.000 kg koruze in 109.000 kg ječmena. Poleg drugega so oddali državi tudi 670.000 kg krompirja. Uvedli so brigadni skupinski sistem dela in široko razvili socialistično tekmovanje. Te dni je obdelovalna zadruga "Maršal Tito" napovedala tekmovanje vsem obdelovalnim zadrugam v državi. Najvažnejše točke tekmovanja so: katera zadruga bo najprej izvršila spomladansko setev in z lastnimi silami zorala največ zemlje, katera zadruga bo imela največ uspehov pri uvajanju agrotehničnih mer, razvoju živinoreje in sejanju krmnih rastlin, katera zadruga bo čim bolj čuvala kmetijske stroje, čim bolj pravilno vodila evidenco, utrjevala delovno disciplino in čim bolj razvila kulturno prosvetno delo.

Oljarna v Omišu pri Splitu je začela izdelovati ribje olje in ribjo moko. V stari Jugoslaviji ni bilo nobenega industrijskega obrata za proizvodnjo ribjega olja in moke; zametavali so mnogo dragocenih ribjih odpadkov. Nova država pa je preuredila predvojno oljarno rastlinskega olja v Omišu pri Splitu, ki je že prvo leto zelo uspešno izpolnila proizvodni plan ribjega olja in moke. Državnim kmetijskim posestvom in obdelovalnim zadrugam je dala nad 500 ton ribje moke za krmo.

V vasi Čeče mer Trbovljami in Hrastnikom je 12 gospodarjev podpisalo pristopno izjavo za obdelovalno zadrugo. Do volitev 26. marca so sklenili ustanoviti obdelovalno zadrugo.

Stavke in nemiri, kateri so se vršili v velikem številu po celi Italiji pretečeno leto in se v tem letu nadaljujejo, so prisilili De Gasperijevo vlado, da mora resnejše misliti in nekaj ukreniti.

Lačni in brezposelni kmečki delavci, so napadali in posedali neobdelano zemljo, na kateri so hoteli imeti svoj zaslužek in delo. V nekaterih slučajih se ji nje posrečilo in izgleda, da bodo na njej ostali. Ali ker ni to rešenje problema, kajti Italija ima preko milijon delavcev brezposelnih, se je grof Sforza izmislil, da bi bilo najbolje gotove družine izseliti.

Za ta načrt, katerega imenujejo "široko izseljevanje" si Sforza predstavlja, da če gredo cele družine, ne bo ne družina doma ne izseljenec trpel domotožja. Obenem pa bi se Italija rešila nepotrebnih nemirnežev.

Zadnja leta pa so dokazala, da se izseljenci ne morejo tako hitro prilagoditi novim razmeram. Zato se jih je precejšnje število vrnilo, ne da bi izpolnili svoje dolžnosti napram državi, kamor so se vselili. Te vrnitve so precej visoke, zato se je Sforza odločil, da bi bilo najbolje, če bi svoje izseljence, ki naj se naselijo kot "koloni", kar rimska vlada nadzorovala. Pri tem je mislil Sforza, da bi prevzel vse nadzorstvanje in organiziranje novonaseljencev, kateri naj bi se preselili z vsemi italijanskimi šegami in šolami.

Ko so nekatere južnoameriške države, katere bi eventualno prišle v poštev za naseljenje večjega števila delavstva, pretehtale ta da'ekosežni plan, so se takoj izjavile, "da iz te moke ne bo kruha". Država, katera sprejme naseljenca, je zanj odgovorna in ima torej nad njim svoje pravice. Želi, naj bi se isti čim prej pričel jeziku in se sploh prilagodil navadam in življenju dežele, katera ga je sprejela. Vse to so pravice, katerih se ne sme in ne more nobena država odreči. Če bi pa sprejeli naseljenca po Sforzovem planu, bi tako odstopili Italiji del svoje suverenosti, del svojih pravic, katere bi se v teku časa tako razširile, da bi Italija ukazovala celi državi. Da se torej to prepreči, so že Sforzi, čeprav ne uradno, pa vsaj neposredno, pojasnili, da mora pripraviti drugačen plan, kajti omejenji ni v skladu z duhom držav, katere bi sprejele v svoje okrilje italijanske izseljence.

Japonski komunisti pravijo, da so siti Mae Arturja, pa so se odkrito postavili proti njemu. Ko je Mae Artur to zvedel, je takoj napovedal boj komunistični stranki in začel preganjati njene pripadnike.

ZDA se vsak čas bolj bojijo "napada", pa se zato z različnimi pogodbami in drugimi pakti mrzlično zavarujejo. Ker pa napada od nikoder ni in orožje v zalogah rjavi, morajo istega izvoziti svropskim državam, da se tudi one "zavarujejo". Tam pa so spet naleteli na neprilike. Delavstvo, katero mora v času vojne prenašati največja gorja, za kapitalistične koristi in je komaj izšlo iz krvavenja, noče nič slišati o orožju. Zato so vse delavske organizacije sklenile, da ne bodo razkladale nobenega orožja. Star lisjak Churchill, kateri je bil vedno v skladu z morjenjem in mučenjem mirnega delavstva, je tudi sedaj za politiko ZDA ter je zaprosil, naj se Nemčija ne smatra več kot zmagana država, ter naj se vključi v Združene narode kot obvezen član, katero treba ravna tako oborožiti, kakor ostale države, katere so podpisale "zloglasni Atlantski pakt". Če se to uresniči bo torej orožje, katero se izvažava iz ZDA kmalu spet v rabi.

Romunjska vlada je izdala dekret, glasom katerega se noben državljan ne sme poročiti s tujko. Samo v izrednih slučajih bo prezidium lahko ugodil prošnjam.

Leteči krožniki, kateri so vznemirja i mnoge navivneže, niso sedaj več "leteči krožniki", ampak — neko severnoamerikansko orožje —, katerega poskusijo vsako toliko časa. Tako so se izmislili v New Yorku, kajti njim mora biti vsaka zmeda v korist.

Berlin, ki je že več let "žarišče" sporov med vzhodom in zapadom, je zadnje dni postal mesto resničnih napadov, med vojujočimi se silami. Zapadna policija je vedno zaposlena z rusofilskimi elementi, kateri prekoračijo mnogokrat mejo, z namenom poučiti svoje brate, koliko boljše in ugodnejše se godi Nemcem pod rusko vlado, kar pa zapadnikom ne prija, zato pride večkrat do resnih spopadov. Prejšnji teden so se dvakrat sprli in so bili nekateri manifestantje kakor tudi nekaj policajev ranjenih.

Nemška vlada za vzhodno Nemčijo je imenovala polnomočne ministre in poslanike pri romunski in bolgarski vladi.

Španija in Zahodna Nemčija sta podpisali medsebojno trgovsko pogodbo, glasom katere bodo izmenjale različna blaga v znesku 47 milijonov dolarjev.

Na Dunaj je priletel ogrski letalec Istvan Durban, kateri je zaprosil okupatorske oblasti, naj mu dovolijo tam stanovati, ker je v njegovi domovini nemogoče živeti. Tako poročajo severnoameriške okupatorske oblasti.

Veroni je eksplodiralo večje število cilindrov, v katerih se je nahajal plin "Metan", kar je povzročilo v tovarni velik požar, katerega so po dvehurnem delu pogasili. Žrtev ni bilo.

Čile. Od tu je odplul prvi parnik, kateri bo vzdrževal redno prometno progo med Čilejem in Evropo. Ta proga je bila pretrgana pred 10 leti, ko je izbruhnila druga svetovna vojna. Promet se bo vršil preko panamskega prekopu.

Tisk je ruski izum: Literarnaja Gazeta, ki izhaja v Moskvi, poroča, da je bila tiskarska umetnost poznana v Rusiji mnogo pred Gutenbergom in celo pred objavo svetega pisma. Ivan Smerna, osebni zdravnik velikega vojvode Vladimirja iz Kijeva, je v XV. stoletju tiskal knjige.

V Franciji je umrl Leon Blum, kateri je bil svoječasno minister socialistične stranke. Doživel je starost 78 let.

"Italija noče orožja", tako so izjavili komunistični poslanci v rimskem parlamentu. Rekli so, da so dali ukaz vsem svojim članom, kakor tudi vsem delavskim organizacijam, da ne smejo razkladati orožja, ki ga pošiljajo ZDA v Italijo. Delavstvo, katero je ukaz sprejelo, bo ob prvi priliki pokazalo, kako ga bo izpolnilo. Zato je pričakovati resnejših nemirov, kajti vlada, katera je vedno v rokah rimskih demokristjanov, se je tudi pripravila.

Somalija je bila vrnjena Italiji. Mednarodna organizacija UN je sklenila, da se poveri Italiji administracija te bivše italijanske kolonije za dobo 10 let.

IN ZOPET „HUMANITE“

"Humanité" se je specializiral v obrambi vseh obtoženih in obsojenih, katere jugoslovanska sodišča kaznujejo za dejanja proti socialistični izgradnji proti neodvisnosti Jugoslavije. Izgleda, da je temu časopisu odvetniška halja zelo všeč, pa se z vsemi močmi trudi da bi postal advokat.

Da bomo kratki: Sojenje petnajstotrice teroristov v Beogradu je služilo "Humaniteju" da ponovno dokaže "teror pri Titu" — kanor tudi nosi naslov vest o tem sojenju. In zopet je,

kakor do sedaj stopil ta časopis v obrambo tistih, ki so hoteli "da vržejo vlado terorja".

V izpopolnitev pa še tole: Obtoženi so bili četniki, sodelavei okupatorja, sodelavei zloglasne nemške organizacije TOT, vojni dobičkarji, skratka tipi, ki z dna duše mrzijo socializem in napredek sploh.

Morda pa se "Humanite" niti ni zmotil: to so ravno tiste kvalifikacije, katere so potrebne za — "zdrave sile".

SLOVENSKI GLAS

Redacción y Administración: Calle Cervantes 3039

Director: LADISLAO ŠKOF — Administrador: VICENTE SUBAN ||

ZASTOPNIKI:

Za Córdoba in okolico: Frane Kurinčič — Pínsón 1639.

Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.

Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada

Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Larañaga 2285.

14 DE ABRIL, Año del Libertador General San Martín, 1950 — No. 47

Las elecciones en Yugoslavia

El 26 de marzo acaban de realizarse las elecciones en Yugoslavia. Estas elecciones invisten una importancia fundamental en la historia de los pueblos de Yugoslavia; también para las masas progresistas del mundo entero.

Acorralada Yugoslavia por las medidas del Cominform: el boicot económico, las presiones políticas, amenazas militares, el odio de la reacción mundial contra un país que valerosamente demuestra cómo hay que construir el régimen socialista, todo esto no amilanó a los dirigentes de la Nueva Yugoslavia, a sus pueblos, en sobrellevar las medidas de coacción, que durante el año 1949 han sido pesadas, pero victoriosamente eliminadas.

Los pueblos de Yugoslavia marcharon a estas elecciones bajo el programa del Frente Popular, que es el programa del Pdo. Com. Yugoslavo en lucha contra la reacción y en contra de las pretensiones calumniosas de los dirigentes del Cominform.

Bien en alto fué levantada la bandera por la defensa de la independencia, de la soberanía y de las libertades en Yugoslavia, conquistadas con cruentos sacrificios y millones de vidas.

Los gobernantes yugoslavos, durante la preparación de las elecciones han dicho bien claro a sus pueblos, qué se hizo en la edificación del socialismo, cuáles son las dificultades y cómo hay que eliminarlas.

Se desenmascaró, a los ojos de todo el pueblo, a los dirigentes del Cominform, llevados como monigotes por los hombres gobernantes de la U.R.S.S., que son vulgares mentirosos, calumniadores y divisionistas del movimiento obrero, del movimiento progresista en general.

Se demostró que los hombres gobernantes de la Unión Soviética, después de la última guerra, al igual que cualquier otra potencia imperialista tratan de sojuzgar a los pequeños pueblos y repartirse el mundo en esferas de influencia.

Los pueblos de Yugoslavia, construyendo las bases del socialismo: la industrialización y la electrificación del país, demuestran que el socialismo en Yugoslavia pronto será una realidad, para el bienestar de sus pueblos y como ejemplo para los pueblos del mundo que tratan de romper el cascarrón del podrido y caduco régimen capitalista.

Estas elecciones en Yugoslavia demuestran que los pueblos están por la justeza del camino emprendido, por el socialismo, por la paz; contra la guerra, contra las presiones de toda índole; por la igualdad en el trato entre todos los pueblos, sean ellos pequeños o grandes.

Las elecciones llevadas a cabo han señalado la monolítica unidad de los pueblos de Yugoslavia y nadie podrá disociarlos del camino emprendido por más ademanes amenazadores que puedan provenir de los hombres que nada tienen de común con los principios del marxismo-leninismo; todo lo contrario, que han comenzado a levantar el podrido revisionismo de los hombres guías de un mundo nuevo: del socialismo.

Los pueblos de Yugoslavia en estas elecciones demostraron el repudio unánime contra la calaña calumniadora, contra la reacción en general y en un más de 95% del electorado ha estado por el programa planteado, por el cumplimiento del Plan Quinquenal, por la construcción del socialismo; y la demostración cabal de los pueblos de Yugoslavia sirvió como bofetada a todos aquellos que quieren poner las narices en nuestro hogar.

Nuestros pueblos están con sus gobernantes; están por el programa del Frente Popular; están con el Pdo. Com. Yug.; están con el gigante de la historia, el MARISCAL TITO.

¡La colonia progresista y democrática vive días de entusiasmo, solidarizándose en la unidad de nuestros pueblos, por la edificación de una vida mejor y más digna!

Polnomočni minister in veleposlanik FLRJ tov. Marjan Stilinović je izročil poverljivo pismo

Nov polnomočni minister in veleposlanik FLRJ tov. Marjan Stilinović, je v četrtek 13. t. m. izročil poverljivo pismo predsedniku Argentine Nj. E. generalu J. D. Perón.

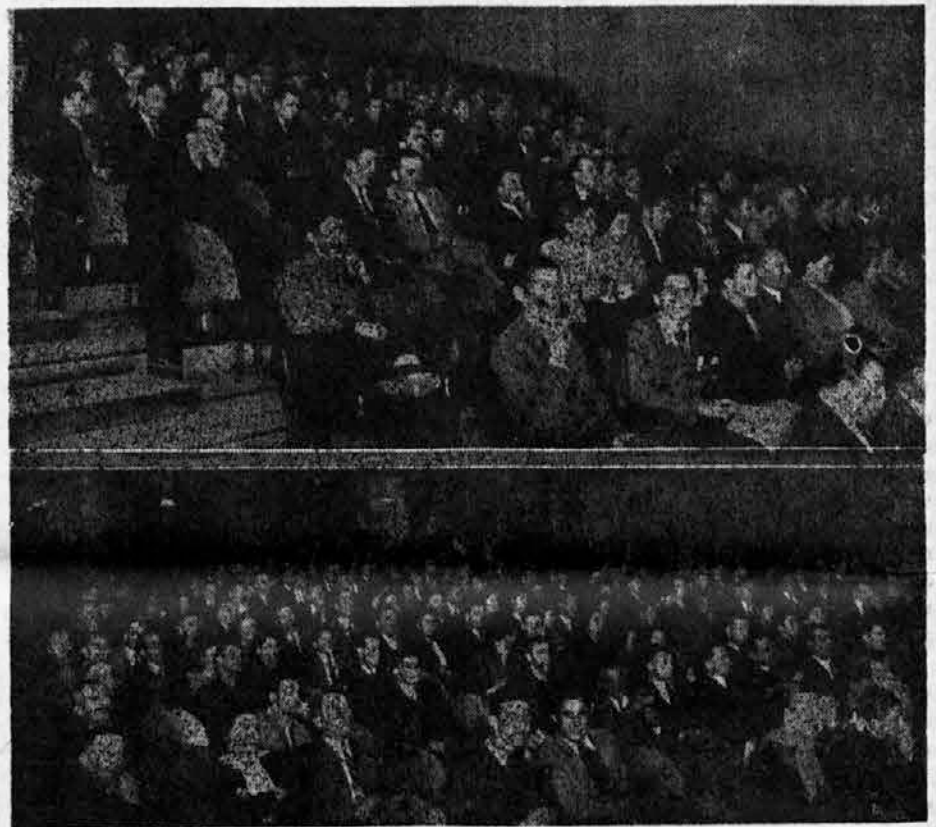
Ceremonija se je vršila ob 9 in pol uri zjutraj v "Salón Dorado" v vladni palači.

Veličastna manifestacija Slovencev v Villa Devoto za jugoslovansko umetnost in novo Jugoslavijo

Kakor se je pričakovalo, res velika udeležba pri predvajanju naših filmov "NA SVOJI ZEMLJI" in "SMOTRA MLADOSTI", v nedeljo dne 2. aprila, ni presenetila samo prireditelje, temveč tudi marsikoga, ki se je ta dan nahajal v kinu Nobel. Velika dvorana, izven par prvih vrst, je bila popolnoma zasedena. Največje začudenje pa so doživeli oni, ki so zadnji teden pregovarjali po naselbini, naj se rojaki ne udeležijo predstave, češ, da je zelo nevarno, da nas odpeljejo... Kljub taki propagandi, pa se je veliko število naših Slovencev iz Villa Devoto in daljne okolice odzvalo vabilu in se filmske predstave udeležilo. Nobeden pa ni ta nadlegoval in kako bi tudi, saj vendar naše Poslaništvo ima od argentinske oblasti tozadevno dovoljenje, da se

res velikega, ki človeka preseneti, da je nemogoče trditi ali govoriti kaj nasprotnega. Tisti, ki so takrat imeli še Jugoslavijo za svojo domovino in so jo pozneje izdali in zavrgli, so se prepričali, da je ista na pravi poti, na poti socializma za izboljšanje življenjskih pogojev svojega ljudstva, katere se bo doseglo s požrtvovalnim delom in trdom. Zato pa pripravljaj svojo mladino, v kateri je bodočnost, da bo ta zdrava na duši in na telesu, kajti le tako bo lahko kljubovala vsem neprilikom, ki bi se pojavile na njeni poti in katere bo z lahkoto premagala.

Filmska predstava je bila res prava in veličastna manifestacija naše skupnosti, naše misli, naše ljubezni do domače umetnosti in nove Jugoslavije. To naj bo tudi dokaz, da se naše vrste

Občinstvo zanimivo sledi predvajanju filma "Na svoji zemlji"

filma lahko predvajata.

Naši rojaki, med katerimi je bilo tudi lepo število novih naseljencev, so prihiteli v kino Nobel z eno samo željo: videti potom filma naše lepe kraje in ljudi, s katerimi jih vedno veže najsilnejša vez, namreč vez krvi. Ta vez, ki je nepremagljiva, je obenem tudi tako močna, da vsakega pripravi do resnega razmišljanja. Mir najde v svoji duši, ko se včasih, čeprav nehote, pridruži svojemu bratu in tako skupno uživata sadove truda, ki ga je moral prenašati domovina ter obenem pregledata vrste novega rodu, vrste naše mladine, kateri je dana naloga, da si v novi Jugoslaviji pripravljaj boljše in srečnejšo bodočnost.

Ne bomo tu opisovali podrobneje o našem slovenskem filmu "NA SVOJI ZEMLJI", saj smo to že poročali. Kar se pa tiče dokumentarnega filma "SMOTRA MLADOSTI", ponovimo komentar občinstva, da je film nekaj izvanrednega, neprekosljivega, ki je vse presenetil. Kar smo v filmu videli, ni mogel niti najboljši spoznavalec naših narodov pričakovati in zato je film ostal živo v spominu vsem prisotnim in prepričani smo, da so te stotine ljudi pripovedovale svojim znancem, kaj so videli.

Film "SMOTRA MLADOSTI" (Mladost v pohodu) je dokumentarni posnetek FIZKULTURNEGA FESTI-

VALA, ki se je leta 1948, vršil v Beogradu. Nastop naše mladine je nekaj se niso razbile ter da so veliko bolj trdne kot smo sami pričakovali. To naj vzamejo na znanje "naši prijatelji", ki bi nas prav radi pokopali in uničili. Ne dragi, nas boste lahko uničili ali našega dela nikoli, kajti delo, katerega smo se oprijeli je pošteno, ljudsko in značajno, od katerega odpade le majhen, kulturno neizobražen človek. Takih je pa jako malo med nami in teh par izdajalcev nam ne dela posebnih skrbi. Mnogi, ki so v začetku samo domili, so se danes že prepričali, da smo mi in naši narodi s svojim vodstvom na pravi poti.

FOTO - ARTE "MARCOS"

Najpopularnejši na Dock Sudu
Facundo Quiroga 1825 T. E. 21-8327

BAZAR "DANUBIO"

D. UGLESSICH
Avda. San Martín 2002 T. E. 50-0836

Dr. Francisco José Cespa

DENTISTA CIRUJANO

Consultas de 15 a 20 hs.

Coronel R. Lista 5086

T. A. 50 - 5782

TROZOS DE LA HISTORIA DE SAN MARTIN

A BASE DE LA HISTORIA DE RICARDO LEVENE

(Continuación del número anterior)

El desastre de "Cancha Rayada" pareció significar la pérdida de Chile. O'Higgins había sido herido y a San Martín se lo creyó muerto. El genio de este último supo con admirable rapidez, proceder a la reorganización del ejército, tomando como base la división de Las Heras. Se convocó inmediatamente un consejo de guerra formado de los principales jefes del ejército y ciudadanos.

"La conferencia se abrió, dice el general Espejo en la biografía inédita del comandante Bertrand, exponiendo alguno el cuadro de las circunstancias con los vivos colores que no habría sido prudente ocultar, y el general San Martín que graduaba, como el mejor, lo supremo de situación, deseando descubrir el espíritu dominante, aunque en su imaginación ya tendría suelto el punto, hizo al consejo las dos siguientes proposiciones: ¿Conviene reunir el ejército en la Capital y defenderla a todo trance, o continuar la retirada al valle Aconcagua para reorganizar las fuerzas y esperar la oportunidad de desafiarse al enemigo a una batalla? Después de un breve intervalo que siguió a esta pregunta uno de los vocales dijo: Que antes de tomar cualquiera resolución convenía saber cuál era el estado del parque y con qué recursos se contaba".

Avisado el comandante Bertrand, jefe de ese departamento, de que su presencia era solicitada en el consejo, se presentó inmediatamente. San Martín, después de instruirlo de las dos proposiciones que acababa de hacer, terminó diciéndole: Los señores de la junta desean saber de usted cómo estamos de municiones. A lo que Bertrand respondió resueltamente y levantando el brazo derecho para dar más energía a su palabra: "Hasta los techos, señor".

El consejo de guerra resolvió hacer la defensa de la plaza. Iba a librarse la batalla decisiva, que decidiría de la suerte de Chile y de la libertad de Argentina. En las filas del ejército español había dudas sobre las operaciones que se efectuarían. El general Osorio no tenía el arrojo del general argentino; por fin, después de 17 días,

tomó posiciones en las llanuras de Maipú. San Martín había estudiado minuciosamente las condiciones estratégicas del terreno. Hacia las doce del día 5 de abril los ejércitos enemigos chocaron. San Martín atacó de frente con las fuerzas patriotas, cuya derecha estaba bajo el mando de Las Heras y la izquierda comandada por Alvarado. Balcázar tenía a su cargo toda la infantería y Zapola estaba al frente de la caballería de la derecha. La batalla duró seis horas, y el triunfo, después de tan encarnizada lucha, se pronunció a favor de la causa americana. Dos mil cadáveres quedaron en la batalla, y fueron tomados tres mil prisioneros. San Martín dió cuenta de la victoria al Director de Chile, en una breve comunicación en la que decía: "Acabamos de ganar completamente la acción. Un pequeño resto hay; nuestra caballería lo persigue hasta concluirlo. La patria es libre. San Martín".

El Director Supremo, O'Higgins, que estaba herido, se dirigió al campo de batalla, y allí abrazó a San Martín.

La batalla de Maipú es la confirmación del triunfo de Chacabuco. Asegurada y consolidada la libertad de Chile, la batalla de Maipú tiene consecuencias continentales. Bolívar, al tener noticias de esta victoria, pensó en realizar un plan semejante. Los realistas se refugiaron en el último baluarte de la América española, el Perú, en donde serán atacados y encerrados por los ejércitos libertadores de San Martín y Bolívar.

Seis días después de Maipú, San Martín dirige oficios al virrey Pezuela, del Perú, en los que propone la cesación de la guerra, en mira del bienestar y la libertad de los pueblos de América.

(Continuará)

PORAVNAJTE NAROČNINO ZA

SLOVENSKI GLAS

Reinaldo Wasserman
MEDICO

Nazca 2381

U. T. 50-2845

ARGENTINSKE VESTI

• **Predsednik general J. D. Peron** je sprejel časnikarje ZDA, ki so razen Argentine obiskali tudi vse ostale države Južne Amerike in se z njimi več časa razgovarjal. Povdarjal jim je stališče Argentine, katera se kljub svetovnim nestalnostim, giblje nekako v sredini gigantskih nasprotij. Zato je argentinsko ljudstvo zadovoljno, ker zna visoko ceniti "mir in blagostanje".

• **V Boliviji** so kupili dva tisoč ton petroleja, ker kljub velikemu porastu argentinske produkcije, črnega zlata še vedno primanjkuje.

• **Ob dvestoletnici** rojstva velikega argentinskega patriota Fr. Miranda, se je počastil njegov spomin z raznimi slavnostmi.

• **Mnogo ljudi** se toži, da je treba zgubiti cele dneve, da se dobi kak dokument. Povsod je treba čakati in delati "kolo". Zato vsak išče kako protekceji ali poznanstvo, da bi se odkrižal čakanja. Take prilike pa znajo porabiti ljudje, katerim smrdi trdo delo in malo zaslužiti, da se primejo tega dela, katero mnogo donša z malim trudom. Tak zlikovec je bil tudi Maks Scheinberg, 34 letni romunski državlján, ki se je izdajal kot "poznanec na policiji", češ da je v stanju poskrbeti katerikoli dokument v najkrajšem času. Posebno je pomagal za cedule in buenas conductas, za kar pa je prejemal lepe vsote. Pa so ga prejeli in bo sedaj moral svoj nečisti posel preiščevati v Devoto. Bolje je torej nekoliko počakati, kakor pa nepoznancem in neopravičencem zaupati svoje stvari.

• **Radi pomanjkanja** papirja so morali mnogi argentinski dnevnikarji, tednikarji in mesečniki prenehati z izhajanjem. Celo največji južnoameriški dnevnik "La Prensa" je javil, da ako v kratkem ne dobi papirja, bo moral prenehati z izhajanjem.

• **Radi navijanja** sen se bodo morali pred sodnijo zagovarjati razni uvoz-

niki za kavo, ker so cene po mnenju varnostnih organov previsoke.

• **Ob priliki 132 letnice** zgodovinske bitke pri "Maipú" so se vršile velike spominske svečanosti. V vseh vojaških edinicah so morali častniki govoriti o pomenu tega velikega zgodovinskega dogodka, kateri je popolnoma preusmeril politično življenje ne samo Argentine, ampak tudi ostalih južnoameriških držav.

• **Finančni minister** dr. Cereijo je govoril v Washingtonu na konferenci Gospodarskega sveta, kjer je povdarjal, da ima v Argentini krasno bodočnost tako kapital kakor tudi delavec. Vlada se že dalje časa trudi, da uredi nesoglasja med tema dvema, katera sta največji faktor za blagostanje cele države. Kapital mora biti v službi skupnosti, ravnotako, kakor delo. Ne sme biti med nami prebogatih niti prav ubogih. Vse kar bo vlada smatrala za splošno last, bo država kupila od privatnikov, da bo tako več koristilo skupnosti.

• **Pogodba z Anglijo**, katera se mora radi razveljavljenja denarja, revidirati in katera je bila lansko leto podpisana pod imenom "Pacto Andes", ne more nikakor h kraju. Dan za dnem se vrše pogajanja, a konec ni nikjer. Velike koristi, katere so po sredi, silijo obe stranki, da se države svojih stališč.

• **Ministri šolstva** iz vseh provinc in teritorijev so se sestali v Buenos Airesu, da bodo razpravljali o uspešnejšem razvijanju šolstva. Na pobudo vlade se mora letos, ko je "AÑO DEL LIBERTADOR SAN MARTIN", napeti vse sile, da se izboljša vse šolstvo. Med drugim se mora napraviti povsod potrebne tečaje, da se tudi odrasli nauče pisanja in čitanja.

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH
Sala especial para tratamiento del reumatismo y sala de Cirugía
Atiende: Lunes - Miércoles y Viernes
Pedir hora por teléfono
Defensa 1158 T. E. 34-5319

Dr. A. Kirschbaum
Dra. María Kirschbaum
ZOOZDRAVNIKA
LOPE DE VEGA 3271 T. A. 50-7857

FRANCO BEVK:

"Kaplan Martín Cedermac"

(Zaključek)

Govorili so o tem in onem, beseda je nanesla tudi na Čedermacovo bolezen. Kako se počuti? No, vsak dan bolje, hvala Bogu! Če pojde tako dalje, bo kmalu lahko znova stopil pred oltar. In se je smehljaj, a gospoda sta se spogledala in se zresnila.

"Ali res misliš, da boš lahko?" ga je vprašal Potokar.

"Zakaj ne?" se je Čedermac zavzel.

"Še ves slab si. Taka bolezen pusti posledice. Vsak večji telesni ali duševni napor te utegne zopet zlomiti... Mislimo, tako mislimo, da je najbolje, ako zaprosiš za upokožitev."

Čedermac je obsedel kot zadet od strele. Besede so bile izrečene z vso obzirnostjo, vendar niso mogle prikriti resnice. Prišla sta, da mu svetujeta, kar je bilo neizogibno. Njegova pridiga vendarle ni bila pozabljena.

"Ali nadškof tako želi?" se mu je potresla spodnja čeljust.

Potokar je močal, le župnik je rahlo prikimal.

"Da", je rekel. "Saj je najbolje tako, verjemite. Poleg vsega se boste na

ta način najlaže izognili raznim nevšečnostim..."

Čedermac ga je komaj slišal, kaj govori. Ozrl se je skozi okno, na mlado zelenje, ki je trepetalo v vetriču. Poslednji udarec, ki ga je še mogel zadeti. Z njim ni računat. Lahko bi se uprl, s silo naj ga upokožijo, a je čutil, da nima več moči. Ne more več. In se je v zavesti svoje nemoči v hipu spriznil s položajem. Res, rešen bo marsikatero nevšečnosti. Ne bo mu treba prelomiti besede, ki si jo je bil dal... Že se je videl, kako poslednje dneve svojega življenja preživlja v sobi, v kateri je bila umrla mati. In z njim Katina. Ne bo pokopan za cerkvijo, poleg matere bo ležal, v Sušju. Moj Bog! Milo se mu je storilo, ko je gledal na pobočje, na katerem je preživel večji del svojega življenja. Potekali so trenutki tesnega molka. Vzdihnil je, pogledla gosta in se grenko nasmehnil. "Seveda bom zaprosil", je rekel. "Res ne morem več."

Glasilo se je, kakor da je izlastnega nagiba prišel do tega spoznanja in se odločil...

Naslednji dan je napisal prošnjo za upokožitev.

...

Pomlad je bila že v polnem razmahu, ko se je Čedermac poslavljat od Vrsnika. Prošnjo za upokožitev je bila naglo rešena. Temu se ni čudil. Zatiiral je bridkost, ki mu je venomer vstajala iz duše. In res je kazal veder, nasmejan obraz, ko se je pripravljat za odhod. Nekateri tovariši so ga vabili v svojo bližino. Hvaležno je odklonil. Z bratom in nečakom se je domenil za dosmrtno bivanje v domači hiši. Sobo so mu hoteli preurediti, napraviti večja okna. Ne, rajši ne! Da kamra ne izgubi tistega posebnega vonja, ki ga je spominjal na mladost in na rodno grudo, h kateri se je vračal.

Sončnega dne, ko je bilo nebo čisto, brez oblaka, in je zemlja omamno dehtela, so prišli možje, da odnesejo pohištvo na vozove in ga po ovinku odpeljejo v Krnico. V hiši je bilo vse narobe, razmetano, Katina si je dala opraviti za žive in mrtve. Čedermac je vzal kroniko in odšel v zakristijo. Položil jo je na klečalnik in pokleknil. Zazrl se je v besede, ki jih je bil svoj čas že napisal. "Leta Gospodovega..." Čisto v slogu starih kronik. Zdrznil se je, vzela pero in napisal dogodek. V kratkih besedah, suho, kakor

da piše o bolezni ali o požaru, brez olepšavanja, po resnici, kakor je on doživel. Prebral je še enkrat, se podpisal, zaprl knjigo in jo položil v predal. Sklonil je glavo in nepremičen zastrmel v grčo v lesu. Ni molil, ni razmišljal, trpel je. Bilo mu je, kakor da mu v bridkosti izgoreva duša.

Vrnil se je, tedaj je bila hiša že prazna, pustá, ostala je le Katina s košaro steklenine. Pa njegova palica je stala v kotu. Vzel jo je, se še enkrat ozrl po izbi, nato je z vzdihom stopil na klanec.

Najrajši bi bil tiho, neopazno zapustil vas. Pa so ga čakali, vsi so bili, še Špehonja, le Klinjon je manjkal; preselil se je bil v Lipe. Čakali so toplih besed, poslovnega govora. Ne, ne bo jim govoril. Saj bi tudi ne mogel, preveč ga je stiskalo za grlo. Njegova poslednja pridiga naj velja za poslovnih govor. V gosti procesiji so ga spremljali do grape, kjer se je okrenil in jih blagoslovil.

"Zdaj pa hodite!" je rekel s trepetajočim glasom. "Bog z vami!"

In je odšel po stezi med gostim grmovjem, ne da bi se še enkrat ozrl. Pred njim je stopala Katina s košaro in se ves čas usekovala.

Sonce se je prelivalo skozi sveže zelenje in slikalo zlate lise na trate.

Gligorić odnesel prvenstvo na mednarodnem šahovskem turnirju v Mar del Plata

Zaključil se je XIII. mednarodni šahovski turnir v Mar del Plati. Naši jugoslovanski šahovski mojstri so častno zastopali našo domovino, saj tov. Svetozar Gligorić je dosegel prvo mesto in tudi tovariša Vasja Pirc in Peter Trifunović sta povzpela do odličnih mest.

Ob zaključku turnirja je bilo stanje na tabeli sledeče: Gligorić 11½ točk, Guimard 11, Rossetto 11, Pirc 10½, Bolbochán 10½, Eliskase 10, Pilnik 10, Rossolimo 9½, Trifunović 9, Czeraniak 9, Michel 9, Martín 8½, Maderna 7½, Marini 6½, Castillo 5½, Freitas 5½, Luckis 4½ in Sanguinetti 4.

Naš jugoslovanski prvak Svetozar Gligorić

Največje zanimanje so vzbujale partije, katere so igrali naši šahovski mojstri. Posebno zanimanje pa je vzbudila ob koncu turnirja partija med Gligorićem in Rossettijem, kajti ta partija je odločala kdo si bo zagotovil zmago na tem turnirju. Partija se isti dan ni dokončala in je bila prekinjena v stanju, ki je bilo v prid Gligorića. Ko se je naslednji dan nadaljevala, je v par potezah naš šahovski prvak dobil partijo.

Tukajšnji tisk je v času turnirja vedno pohvalno pisal o naših mojstvih.

Pelo je iz trave, z dreves, iz grmovja, izpod neba, od vsepovsod, da je odmevalo in se prelivalo kot slapi cekinov. Pobočja Mije in Matajurja, ki so v zimi kazala gola rebra, so bila zagrnjena v zelenje in pisane barve.

Čedermac si ni mislil, da mu bo tako hudo, kot mu je bilo. Jezus, Jezus! Na vrhu obronka je znojen in upehan ob stal in se ozrl. Pred njim je ležal Vrsnik, Cerkev, kaplanija, hiše med košatimi drevesi, ki so bila že odevela. Vse zeleno, pod soncem, ki je vsako jutro vzhajalo in vsak večer zahajalo, obsipalo z lučjo dobre in težke dneve. Trpka bojazen, preden je bil zaprosil za to mesto. Ni se mu uresničila. Prišlo je, česar ni pričakoval. Ne le nad Vrsnik, nad vso dolino, nad vse bregove, Slovenija! Beneška Slovenija! Siromašna, lepa zemlja, stokrat bičana in križana, ti in srca, ki te ljubijo. Ali res ne boš več, kar si bila? "Bog, ki si pravičen, ne daj tega, ne daj!" je zasepetal.

Ustnice so mu zadrhte, oči so se mu zamegle. Zemlja je izginila kot v mrču, z vso težo mu je legla na srce. Okrenil se je, izginil za gričem, utonil v zelenju, v soncu, v ptičjem petju.

Najboljši komentar je, da pogledamo kaj so listi pisali po končanem turnirju.

Med drugim smo čitali: "Zmagal je Svetozar Gligorić najmočnejši turnir, ki se je vršil v Mar del Plati. Zmagovalec je star komaj 27 let, je časnikar po poklicu in je poročen. Od 17 partij je izgubil samo eno. Gospodar in poznavalec igre, včasih tudi agresiven, je dobival točko za točko v igrah, ki so bile vedno na višku in katerih se nikoli ni ustrašil. Pokazal je, da je pravi učitelj, ki taktično preklada figure, pri čem se mu pozna gotovost in energija. Nikoli se ni pokesal, ko je preložil kako figuro in ostal je na svojem sedežu kakor prikovan, zamišljen samo v igro, kjer je treba matematično-natančno izračunati kaj misli nasprotnik. Resen in obenem romantičen, je vedno imel preračunano, kako bodo potekle poteze 64 figur.

Gligorić je prvi od inozemskih mojstrov, ki mu sprememba zraka ali druge navade niso škodovala. Vsi novodošli namreč pripisujejo svoje neuspehe tem spremembam. Gligorić pa je bil na vse to pripravljen.

Zdrav in močan in sedaj od solneča ožgan, je pokazal vzgled zmernosti in priprostosti, kajti nič drugega ni mislil kot na šah in potek turnirja. Zgodaj je odhajal k počitku in tudi zjutraj zgodaj vstajal ter šel na ribolov ali pa v kopališče. Prav malokrat so ga opazili v Casinu, kjer je samo opazoval, a igral ni nikoli. Opazoval je vsepovsod, a vedno mislil kako bo naslednji dan prekladal figure, da si zagotovi zmago, kajti tudi ostali mojstri, so bili res mojstri.

Bivši jugoslovanski prvak Dr. Peter Trifunović

Poznan mojster že iz prejšnjih turnirjev, tako udan šahu in zmernemu življenju, kakor isto tudi njegova tovariša Trifunović in Pirc, je moral dobiti in postati prvak. Kdor ga je od začetka opazoval, je moral to predvideti. Vedno uljuden in prijazen napram svojim tekmovalcem, si je pridobil, kakor tudi njegova dva tovariša, spoštovanje vseh igralcev in ostalega ljudstva, ki je igro opazovalo."

TISKARNA RUDOLF ŽIVEC
Sarmiento 40 Caseros T. E. 757-1101

MECANICA y ELECTROTECNICA
E. LOZEJ y W. COX
Avda. Riestra 115 T. E. 61-0656

TRGOVINA — BAR
Pripravni prostori za krogljanje
JANKO POLLAK
Ituzaingó 4267 J. D. PERON

Electricidad y plomería JOSE RADAN
JOSE RADAN
Bernaldez 1550 Buenos Aires

Tako pisanje o zmagovalecu Gligoriću ter tov. Trifunoviću in Pircu, ni samo njim, temveč tudi celi naši naselbini, posebno pa našim narodom v domovini v čast in ponos. To je najboljši dokaz življenja, dela in kulture v novi socialistični Jugoslaviji. Ona vzgaja ljudi, ki se zavedajo svojih dolžnosti, ki znajo premagati vse zapreke življenja samo z delom, resnostjo in vztrajnostjo, ne pa z izživiljanjem in igranjem. Takoj so opazovali v Mar del Plati opazili, da naši šahovski mojstri niso trošili denar v igrah. To je nam v ponos in kot najboljši dokaz, kakšne ljudi vzgaja naša socialistična domovina.

Jugoslovanski šahovski mojster Vasja Pirc

Kdor je sledil turnirju je opazil, da v prvih kolah je bil tov. Trifunović na prvem mestu. Brzjav, ki ga je nepričakovano prejel, da je povabljen na svetovni turnir v Budimpešto, ga je iz-

nenadil in pričel je razmišljati o tem. Mislil je na odhod in na srečanje s svetovnimi mojstri s katerimi bo tekmoval v Budimpešti, turnirju v Mar del Plati ni več posvetil velike pozornosti in vsled tega je izgubljal točko za točko. Ko je bil tov. Trifunović pripravljen za odhod, so iz Budimpešte javili, da se sovjetska reprezentanca ne strinja, da bi se kak jugoslovanski mojster udeležil tega šahovskega turnirja. Radi tega ni tov. Trifunović odpohtoval.

Moramo pri tem omeniti, da na turnirju v Budimpešti igra 7 sovjetskih šahistov, Šved Stahlberg, Madžar Szabo in Argentinec Najdorf. Stališče, katero so sovjeti zavzeli, ki to ni bil prvi slučaj, je pokazalo, da turnej v Budimpešti mesto kulturnega, zavzema čisto politično ozadje.

Tov. Pirc je imel v Mar del Plati tudi neprilike, kajti v času turnirja je obolel. Ko je v zadnjih kolah okreval, pa je takoj popravil svoje stanje na tabeli.

Kljub vsem neprilikam, lahko potrdimo, da so naši tovariši Gligorić, Trifunović in Pirc na XIII. turnirju v Mar del Plati častno zastopali našo domovino. Oni so zvesti sinovi nove Jugoslavije, ki ljubijo naše narode in visoko cenijo ljudske voditelje in posebno udanost in ljubezen izražajo do voditelja jugoslovanskih narodov, tov. Tita, ki je velik ljubitelj šaha, ki posveča veliko pozornost in daje vedno podbudo za to športno in intelektualno igro.

SLOVENSKI GLAS, ki je vedno tolmačil želje in misli naših izseljencev pozdravlja in izreka iskrene častitke tov. Gligoriću, Trifunoviću in Pircu za dosežene uspehe na turnirju v Mar del Plati.

S. Gligorić en magistral forma gana el XIII. Torneo Internacional de Ajedrez en Mar del Plata

LOS MAESTROS ARGENTINOS GUIMARD, ROSSETTO Y BOLBOCHAN SE CLASIFICAN SEGUNDO Y TERCERO RESPECTIVAMENTE

Durante el desarrollo del Torneo numerosos aficionados concurren a Mar del Plata para presenciar al juego-ciencia; otros siguieron el desarrollo a través de la prensa y la radio.

De especial modo ha seguido el desarrollo del torneo la Colectividad Yugoslava en la República Argentina, a la cual se le ha brindado la satisfacción de ver hecha realidad su aspiración de años y años: cual es de estrechar vínculos culturales y deportivos entre los dos pueblos, tan amados por nosotros los viejos emigrantes.

La Colectividad Yugoslava agradece al noble gesto que tuvo con nuestra Patria, y de tal modo con nosotros, la Directiva de la Federación Argentina de Ajedrez. Tenemos esperanzas de

que esto sea un feliz comienzo en tales fines.

Felicitemos a todos los maestros que han intervenido en este magistral torneo y les deseamos todo éxito en sus futuras actuaciones.

A nuestros queridos hermanos Trifunović, Pirc y Gligorić un sincero apretón de mano, agradeciendo el aporte a nuestro orgullo de ser hijos de la Nueva Yugoslavia Socialista.

PREVOZNO PODJETJE "GORICA"
LOJK / FRANC

Villaroel 1476 T. E. 54-5172

KROJAČNICA CIRIL PODGORNİK
Tinogasta 5206 Buenos Aires

RESTAVRACIJA "PRI ŠKODNIKU"

Lastnik Jožef Škodnik
Añasco 2652 T. E. 59-8995

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO

ANTON FORNAZARIĆ
Espeña 558 - J. Ingenieros - T. E. 757-271

Ferdinand Cotič

TRGOVINA Z ŽELEZNINO

Lope de Vega 2980 T. E. 50-1383

HOTEL DISO

Lastnica naša rojakinja
AMELIA VIDA KJUDEB

Sobe in stanovanja z vso udobnostjo. Par korakov od kopališča Bristol in palače Gran Casino in samo 100 metrov od postaje Estación Nueva del FCNGR. Za naše rojake najugodnejše cene.

ALBERTI 1831 — T. E. 5370

MAR DEL PLATA

RAZSTAVA FOTOGRAFSKIH SLIK

Pod pokroviteljstvom izvanrednega poslanika in polnomočnega ministra FLRJ tov. Marjana Stilinovića, je bila, dne 27. marca na slovesen način otvorena razstava fotografskih slik FLRJ. Vršila se je v galeriji "Van Riel", ulica Florida 659.

V imenu tov. ministra Stilinovića je imel otvoritveni govor tov. Žaklen Ruso, ki je v kratkih a jedrnatih besedah pojasnil namen in pomen razstave. Povedal je, da razstavljen je samo del fotografskih slik ter da je namen Poslaništva, da se v bodoče še pripravi enake razstave, potom katerih bomo vedno bolj globoko spoznavali, ne samo umetnost slikarstva, temveč tudi kulturni in umetniški razvoj v naši domovini. Namen razstave, da je tudi, da argentinski narod čimbolj spozna življenje naših narodov v domovini, ki naj bi služilo to kot vedno večje zблиžanje med tema dvema narodoma.

Otvoritvi razstave so prisostvovali polnomočni minister tov. Marjan Stilinović in soproga, svetovalec poslaništva tov. Segvić in Raspot, tajnik tov. Kacjan ter ostalo osebje poslaništva. Prisotni so bili od trgovskega ataše-

ja tov. Čačinović, tov. Čehovin ter ostali uslužbenci trgovskega oddelka.

Prisostvovali so uradno tudi razni argentinski predstavniki, kateri so se zelo pohvalno izrekli o razstavljenih predmetih.

Poleg omenjenih je prisostvovalo otvoritvi še približno 300 oseb, namreč jugoslovanskih rojakov, med njimi tudi večje število Argentinecev ter nekaj kronistov tukajšnjega časopisja.

Fotografske slike so bile zelo okusno in lepo razstavljene v oddelkih. Videli smo zanimive slike iz narodno osvobodilne borbe, obnovo raznih krajev, industrializacijo, poljedelstvo in ribolovstvo. Dalje v posebnih oddelkih življenje in delo naše mladine, žene in otrok. Več slik tudi o umetnosti, kulturnih ustanov in feklornih skupin. Posebno jasno je bil pokazan ekonomski razvoj in napredek nove socialistične Jugoslavije.

Razstava je vzbudila veliko zanimanje ne samo med jugoslovanskimi izseljenci, temveč tudi med ljudmi drugih narodnosti. Obiskalo je razstavo nad 15.000 oseb. Trajala je do 8. aprila.

„Kaplan Martin Čedermac“

Roman sodobnega pisatelja Franca Bevka, ki ga v SLOVENSKEM GLASU objavljamo kot podlistek, se v današnji številki zaključuje.

Naši čitatelji in čitateljice so nam večkrat izjavili, da jim Bevkov roman zelo ugaja. Večkrat so nam nekateri javili, da jim včasih naš list ni došel v roke in seveda so nas naprosili, da smo jim poslali list še enkrat. Največ so pri tem pogrešali glede podlistka. Upamo, da smo v tem oziru vedno vsem ustregli.

Ko v pričujoči številki zaključujemo roman "Kaplan Martin Čedermac", javljamo vsem čitateljem, kateri izrečke podlistka hranijo ter jim mogoče kateri list manjka, naj se obrnejo pisмено na našo upravo in to javijo. Radevolje bomo v tem oziru vsem ustregli.

Opozarjamo tudi, da bomo v najkrajšem času javili naslov novega podlistka, ki ga bomo v SLOVENSKEM GLASU priobčevali.

SLOVENSKI GLAS.

POROKA

V Cordobi se je poročila gdēna. Vida Gregorić, vrla hčerka našega rojaka Karla in Karlina roj. Zizmond. Za moža je vzela dr. Felipa Brandan, dobro znanega zdravnika med našimi izseljenci. Po končanem cerkvenem obredu, se je svatovanje vršilo na domu neveste, na katero je bilo povabljenih jako veliko število naših slovenskih družin. Mlademu in nadebudnemu paru naše iskrene častitke!

POVRATEK

V mesecu aprilu sta se povrnila v domovino Alojz Okretić in soproga Angela. Doma sta iz Kostanjevice na Krasu.

Povrnili se je tudi v domovino Matilda Šepohar, soproga poznanega rojaka Matije Šepohar, kateri je odpotoval v Jugoslavijo že med prvimi povratniki, ki so odpotovali iz Argentine.

TALLER MECANICO INDUSTRIAL
JUAN WEBER
Avda. Mitre 2986 G. J. D. Perón,
F. C. N. G. B.

Quesería y fiambrería "LA IBERICA"
CUERVO Y FERNANDEZ
Avda. Fco. Beiró 5390 T. E. 50-8562

TRGOVINA ČEVLJEV "BELTRAM"
Vas po domače postreže.
Pridite, pa se boste prepričali!
Se priporoča

ALBERT BELTRAM
Donato Alvarez 2288 Buenos Aires

FABRICA DE MOSAICOS
ALBERTO GREGORIĆ
Venta de materiales de construcción
Avda. Fco. Beiró 5671 T. E. 50-5383

SMRTI

Dne 2. aprila t. l. je preminul Franc Pipan v starosti 58 let. Zapušča sinove Josipa, Franca in Viktorja, ki so živeli s pokojnim v Argentini. V domovini pa soprogo Emiljo, sina Stanislava, brata Viktorja, sestro Angeló in svaka Vincenca. Ostalim naše sožalje.

Dne 10. t. m. je umrl Franc Kosovel, ki je bil doma iz Gorjanskega na Primorskem. Štel je 48 let in prispel v Argentino pred 20 leti. Zapušča ženo Marijo in dva sinova. — Ostalim naše sožalje!

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO
kovinska okna in polkna
FRANC BANDELJ
Avda. de los Incos 5021 T. E. 51-5184

STAVBINSKA KOVAČA
G. ŠTAVAR & K. KALUŽA
Laprida 2443 Florida

HERRERIA DE OBRA
HUMAR y MAKUC
Av. Central 3720
Calle No. 2 3729 T. E. 740-1604

EDINA SLOVENSKA STAVBENIKA
v Saavedri
ANDREJ BOŽIĆ in SIN
Tehnična konstruktorja
Ruiz Huidobro 4554-58 T. E. 70-6112

Restavracija **IVANČIĆ RUDOLF**
IVANČIĆ RUDOLF
Añasco 2622

TRGOVINA JESTVIN "TRST"
STANKO MIHELJ
Charcas 3120 T. E. 72-4957

PRIMORSKE VESTI

Zločinski plameni nad Slovensko Benečijo

Neprekinjena je veriga zločinov, ki se vrstijo nad beneškimi Slovenci. Še nismo pozabili zločinskega umora Andreja Juša, mučenja Marije Bletič in požiga Požarjeve hiše v Ažli, že se je utrgal iz irračnih naklepov fašistične sodrge nov zločin. V šent Petru ob Nadži so temni elementi zažgali sedež Demokratične fronte za Slovensko Benečijo. Razdejali so pred tem pisarno, jo izropali, zažgali pred poslopjem slovenske revije, brošure in knjige in podtaknili zločinski ogenj. Tudi niso pozabili na sliko pesnika Otona Župančiča, ki so jo strgali s stene, jo odnesli na kup pred poslopjem in jo s knjigami ter listi vred zažgali. Značilno je, da je v vasi precej italijanskih orožnikov, ki pa niso pokazali nobenega zanimanja za ta zločinski dogodek. Izgovorov ne more biti nobenih, saj je bil sedež Demokratične fronte v osrčju vasi, v središču glavnega trga. Nikogar ni bilo, ki bi skušal preprečiti nezaljšani zločin. Novica o tem nezaljšanem zločinu je vzbudila med beneškimi Slovenci silno ogorčenje, saj ni ta zločin osamljeno dejanje, ampak očitno le člen v verigi načrtno zasnovanih barbarskih akcij proti našemu življu v Slovenski Benečiji. Kakor nas niso zlomili in potlačili drugi neštetni napadi, prav tako ne bo mogel požig sedeža Demokratične fronte Slovencev v št. Petru Slovencev ustrahovati našega zavednega ljudstva. Ničesar ne vidimo in čutimo, kar bi

nas moglo prepričati, da so se razmere saj nekoliko omilile glede na nepomnjeni teror, ki je pridivil na nas v časih fašizma. Prav te dni je vlada FLRJ Jugoslavije opozorila italijansko vlado v posebni spomenici na brezpravno, obupen položaj Slovencev, ki morajo glede na določbe mirovne pogodbe živeti v Italiji. Sovednostni glede pristranskega ravnanja Spomenica dolži italijanske oblasti s slovensko narodno manjšino. Jasno je, da takšen odnos italijanskega oblastva do Slovencev v Italiji ne more voditi do dobrih odnošajev med obema državama. Zločinski plamen, ki je švignil nad št. Petrom Slovencev, pa dokazuje, da niso italijanski oblastniki še ničesar storili, da bi zagotovili neoviran razvoj slovenske narodne manjšine v Italiji ter preprečili nadaljnja nasilja, obvarovali slovensko delovno ljudstvo pred neodgovornimi napadalci, ki se po izvršenih zločinih lahko nemoteno in nekaznovano umaknejo na varno. Slovenci terjamo, da se krivci, zločinci kaznujejo, da se zagotovi varnost in da se spoštujejo mednarodne obveznosti, zlasti glede jamstva svobodnega narodnega in kulturnega razvoja našega slovenskega ljudstva pod Italijo. Odklanjamo odgovornost za primer, če bi morali zaradi gluhosti in molka De gasperijevskega režima v Rimu seči po učinkovitih sredstvih samoobrambe.

TERORIZEM, KI DOKAZUJE ŠIBKOSTI SOVINISTOV IN KOMINFORMISTOV

V noči med 19. in 20. marcem so neznan teroristi vrgli v Trstu na poslopje v ulici Roggero Manna 29 ročno bombo, ki je padla na vrt, tam razpočila in tako povzročila le majhno škodo.

Ta novi teroristični atentat na sedež demokratičnih organizacij in ravna teljstva Založništva tržaškega tiska je dokaz, da gonja proti naprednim demokratičnim organizacijam v reakcionarnem in informbirojevskem časopisju rodi svoje sardove. Terorističnih bombnih atentatov že precej časa ni bilo v Trstu in zato se je šovinistom zdelo, da je treba ljudstvu pokazati, da še vedno delujejo. Razlika je samo v tem, da so se pouličnim pobalinom, po objavi zloglasne resolucije, pridružili s svojimi terorističnimi metodami tudi informbirojevci. Jasno je torej, v katerih vstah je treba iskati krivce.

V sredo 23. marca ob 23.30 so teroristi vrgli na isti sedež še drugo bombo. Policija je poročala, da so našli še dve bombi v mestu, ki sta imeli črno zastavico, znak "Fasci di combattimento". Tudi ta drugi atentat je sad neprenehne šovinistične kampanje proti demokratičnim organizacijam in proti ljudski oblasti v coni B.

Za šovinste in informbirojevce namreč ni dovolj besna gonja laži, klevet in goženj, treba je te gonje okrepiti tudi z dejanji, da se vendar pokaže "revolucionarnost" teh novih borcev v šovinističnem taboru. Nič ni čudnega, da so od klevet prešli k atentatom. Glavni vzrok vsega tega pa je, da med demokratičnim ljudstvom izgubljaajo teren, da ljudstvo jih zapušča.

KROJAČNICA

ALOJZ KARARA
izdeluje najfinejše obleke
Quevedo 324 Villa Devoto Bs. Aires

PORAZNO PRIZNANJE O NAZADOVANJU TRSTA

Novo poročilo generala Eireya Organizacije združenih narodov vsebuje jasne dokaze o nezadržnem gospodarskem nazadovanju Svobodnega tržaškega ozemlja. Zmanjšalo se je število naročil za gradnjo ladij. Industrija mila ima velike težave radi pomanjkanja surovin. Število brezposelnih delavcev je naraslo na 18 tisoč 200. V angloameriški coni sta samo dve slovenski otroški zavetišči s tremi vzgojitelji, italijanskih pa 13 s 84 vzgojitelji. Na slovenskih osnovnih šolah je 224 razredov, na italijanskih 667, na srednjih šolah je samo 64 slovenskih razredov, italijanski dijaki pa imajo 303 razrede.

Franc Štekar STAVBINSKI PODJETNIK

Ramón L. Falcón 6371
U. T. 64-3084

Stavbeni kovač **FRANC ČOHA**
Calderón 2779 T. E. 50-6655

PRODAJALNA — TOBAKARNA
Prodaja časopisov, revij, slaščic, moškega in ženskega perila
VLADIMIR BENKO
Avda. Fco. Beiró 5709 Bs. Aires

Juan Sopcic e hijo

Hormigon armado
Cnel. Domínguez 244 T. E. 652-0244
Villa Madero

Mehanična delavnica
JOSIP HLAČA
Villa Real 140 J. Ingenieros - T. E. 757-640

Mercado "LAS MAGDALENAS"
CARNICERIA RAUBAR
Puestos 21, 24, 25 - Avda. Fco. Beiró 5276

FILOMENA BENES de BILEK
SLOVENSKA BABICA
Lima 1217, Buenos Aires, T. E. 25-3389

ANGLOAMERIŠKE OBLASTI ONE-MOGOČAJO DELO SLOVENSKIH GLEDALIŠČ V TRSTU

Trst, 27. marca (Tanjug) Policija angloameriške cone STO je ponovno prepovedala v dvorani slovenskega kulturnoprosvetnega društva na Kontovelju predvajanje gledališkega dela "Kobilice". Poveljstvo policije na Kontovelju se je izgovarjalo, da ima višji ukaz policijskih oblasti iz Trsta, tržaška policijska uprava pa je sporočila, da spada to vprašanje "v pristojnost policije v Kontovelju". Policija na Kontovelju je minulo nedeljo že prepovedala gledališko predstavo z utemeljitvijo, da dvorana ni "pregledana in odobrena za prireditve".

Tako oviranje dela slovenskega gledališča v angloameriški coni STO si razlaga "Primorski dnevnik" kot izzivanje italijanske šovinistične politike s strani tržaških oblasti.

Odgovor tov. Kurinčiča „nepoznanemu“ „prijatelju“

Ljubljana, dne 12. marca 1950.

Moje pismo poslano tov. škrbcu in objavljeno v SLOVENSKEM GLASU je "nekoga" zelo neprijetno požgalo. Čital je o mojem življenju v domovini, v katero se on ne more več vrniti in napisal mi je pismo samo, da si malo olajša domotožje. Ni imel pa toliko korajžje, da bi se podpisal s pravim imenom in svojim naslovom. Zato mu morem odgovoriti samo potom "SLOVENSKEGA GLASA", katerega gotovo čita, kljub temu, da ni njegov prijatelj. Ti neznani "prijatelj", ki se tako zanimaš zame, ako si pošten in nedolžen, zakaj se ne podpišeš s pravim imenom? Ali ne veš, da s podpisom "Martin Slomšek" si ponižal moža, kateri ni prodal svoje domovine kakor si ti napravil, ne za "pašto žuto", ne za "berliner buršt in tudi ne za "kornet bif".

Pred vsem pa ti moram povedati, da če je kdo potreben socialistične izobrazbe, katere se učimo v novi Jugoslaviji, si ti, ker razen grobih besed je pismo pisano tako, da sem moral precej časa napenjati možgane, da sem ugotovil, kaj hočeš reči. Veš, dragi "Martin", v Titovi Jugoslaviji je taka diktatura, da ne sme biti nobene takega profesarjav pisavi kot si ti. Še jaz, ki bo letos pol stoletja, odkar sem prišel na ta svet, sem moral hoditi v večerni tečaj v Poljansko gimnazijo.

Zanimivo v Tvojem pismu je to, da nisi mogel pobiti resničnost mojega pisma. Kar se pa vsebine Tvojega pisma tiče, to sem znal iz glave že pred dvema leti, naučil sem se po Retiru, kjer sem večkrat govoril s Tebi enakimi, ki so bežali pred osvoboditelji naše domovine in tekli s fašisti v Ameriko.

Po vsebini Tvojega pisma sodim, da je Tvoja zibel tekla nekje na Slov. Primorju

in da ti je zelo težko, ker so "dučeta" obesili za noge na trgu v Milanu. Vprašal me tudi, ako se kaj spominjam na "asado" in "vino Toro". Veš, dragi "Martin", ako bi ti mene poznal osebno, bi vedel, da jaz nisem nikoli imel možganov in srca v želodcu, kar izgleda, da imaš ti. Spominjam pa se na prijatelje in znance, dobre Jugoslovane, ki delajo čast domovini, ne pa sramoto kakor ti. Menda se pa ti večkrat kot jaz spominjam na pristnega vipavca in tolminsko teletino, kakršno ne boš nikoli jedel v Buenos Airesu. In katero, čeravno danes še ne v izobilju, imamo le za potrebo.

Sedaj pa končam, ker krasen pomladanski dan vabi v naravo, na Rožnik, kjer že cvetejo rože in beli teloh.

Ako mi boš še kaj pisal, prosim Te, da pismo, da se ne bom toliko mučil pri naprosiš koga, da ti pomaga napisati čitanju. Saj je tam dosti naših študiranih, kateri nimajo drugega dela kakor blatiti in obrekovati našo svogodno socialistično novo Jugoslavijo.

Franc Kurinčič iz Ljubljane

KROJAČNICA "LA TRIESTINA"
izdeluje po najmodernejšem kroju
DANIJEL KOSIC
Calderón 3098 T. E. 50-6228
Devoto - Buenos Aires

ZELEZO - BETONSKO PODJTJE
RUDOLF KOMEL
za načrte in preračune
Bernaldez 1655 T. E. 67-1411

SLOVENSKA TRGOVINA IN DELAV-
NICA ŠIVALNIH STROJEV

Izvršujem popravila na domu.

MARIO SAUNIG
Tinogasta 5436
in 5351
T. E. 64 - 2857

HERRERIA DE OBRAS
BRATA RIJAVEC
Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela
Segurola 1608-14 T. E. 67-6250
Buenos Aires

TRGOVINA JESTVIN

Srečko Turel

TRELLES 1402 U. T. 59-4104

MIZARSKA DELAVNICA
"LA PRIMERA"

PETER JONKE

Lastnik:
Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela
Pasos Los Andes - Rio Ceballos
CORDOBA

RADIO

Izdelovanje novih aparatov ter vsakovrstna popravila izvršuje
JAKOB KREBELJ
Cespedes 3783 (vogal Avda Forest)
T. E. 54 - 4050

KROJAČNICA
Franc Melinc

Paz Soldam 4844 U. T. 59-1356
Buenos Aires

Krojačnica LEOPOLD UŠAJ

Avda. FRANCISCO
BRIRO 5380, Dep. 2

T. A. 50-4542

VILLA DEVOTO

Kadar se želite naučiti čistega kordobskega zraka in se v miru odpočiti, se obrnite na

Hostería "LOS ALPES"

lastnik **PETER JONKE**, Rio Ceballos
Córdoba

Izvrstna postrežba in zmerne cene!

TRADUCTOR PUBLICO

Esloveno, servio-croata, checoslovaco y demás idiomas europeos.

Extracciones de partidas para jubilaciones.
San Lorenzo 937, Rosario (Sta. F6)

Recreo "Europa"

Pripraven za nedeljske izlete v Tigre. Prevoz s postaje Tigre F.C.N.G.B. do recrea in nazaj

Lastnika:
BRATA ROVTAR
Tigre F.C.N.G.B. T. E. 749-589
Rio Carapachay

LASTNA PEKARNA in TRGOVINA
JESTVIN

"TRIESTINA"

Lastniki:
KUKANJA in BRATA GEC
25 de Mayo 2606 CORDOBA

CALEFACCION

CIRIL PLESNIČAR

Calle Tronador 3203, T. E. 70-6166
Buenos Aires

Hostería "LOS CLAVELES"
GOSTILNA IN PRENOČIŠČE ZA LETOVIŠČARJE
"LA FALDA" - Sierras de Córdoba

Lastnik: MIRO in NADINA MERKUŽA

Krojačnica Stanislav Maurič

VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK

TRELLES 2642

T. A. 50 - 1232

HOTEL "PRIMAVERA"

Poleg kopališča — Odprt celo leto — Cene zmerne
Oskrbujeta lastnika

EDVARD GOMIZELJ in ZORA LAH

Avda. LURO 2525 **MAR DEL PLATA** T. E. 8425

DIRECCION - PROYECCION - CONSTRUCCION

ROBERTO F. LEVPUŠČEK

TECNICO CONSTRUCTOR

Cálculos de estructuras metálicas y hormigón armado en general.

PLANOS — TRAMITES — FIRMA

Escritorio:

Calderón 3062 T. E. 50 - 6087
Buenos Aires

Dobro poznana

Heladería "MARIO"

prodaja sladoleda in likerjev
se priporočajo

ZOBEČ, PEČENKO in MEDVEŠČEK

Ituzaingó 895

MERLO FONDS

Tiskarna "Córdoba"

Tiskarsko podjetje naših rojakov

Ferfolja, Baretto & Paškulin

Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela

Gutenberg 3360 T. A. 50 - 3036

Nasproti postaje tramvaja Lacroze na Avenidi San Martín

BUENOS AIRES

Talleres Gráficos "Córdoba", Gutenberg 3360, Buenos Aires